

SZENTESI LAP.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Elap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

Hirdetési árak:

A három hasábra terjedő pöttyösért egyszeri hirdetésnél 6 kr., a két hasábosért 12 kr., egy hasábosért 8 kr. számítatik.

Bélyegdíj minden egyes beiktatástól 30 kr.

Megjelenik e lap hetenkint vasárnap egy iva

A „Nyitlter”-ben a háromhasábos pöttyös irgatási díj 15 kr. o. ó.

Városunkbani közlekedésről.

(Folytatás.)

A vendégfogadótól nem kell tovább menni, hogy az ember ha egy kis eső esett, valóságos akademiára juthasson. Induljunk el a fűtőn a vásártér felé. Ez utvonalon, minden különbség nélkül, oly teneketlen sarak szoktak lenni, hogy üres kocsiukat egymásután elakadni látni, éppen nem feltűnő. De ez nem is lehet másképp; mert a talaj fekete szurok földből állván, kevés esőben is azonnal felázik, és barátságos természetével fogva a rálépő kocsiat, szekeret magához kapcsolni s odább nem bocsátani igyekszik.

És ha megnézzük a többi utcákat, azokon vízlevezető csatornákat mik a talaj elázását külföldben mérsékelnék, csak imitt-amott találunk. Ebből következtet aztán az, hogy a nyári (vagy tán még a mult téli) esőzések miatt összegyűlt vizek, az egyes utak disztízésére, sok helyt még ma is egész teljességökben pompáznak; várnak magukhoz többet, hogy bírodalmukat, az utcákat szokás szerint elárasszák.

Igy természetesen, lehetetlen reményelni is, hogy egyhamar városi utaink járhatókká váljanak; legelőbb addig nem, míg a beálló téli fagyok nem fognak segíteni. Lehete-e még most

valamennyire megigazgatni az utakat — azt hiszem, igen; ha t. i. a posványok s árkok vizit levezettetnek. Ott van a Kurca medre; ez természetl arra van utalva, hogy vízemésztől szolgáljon; megfér ebbe mind azon felesleges víz, a mi csak a város területén összeszaladni s szanaszét megállani szokott. Csak hogy előbb a csatornák kitisztíttassanak, s a vizek lefolytatására alkalmasakká tétessenek.

A víz lecsapolással egyuttal a közegészségügynek is nem csekély szolgálat fog tétetni, memyiben az egészségre nézve annyira kártékony befolyással bíró büzhödött kigőzölgést jelesztő posványok kevesbednek, vagy éppen meg is szűnnek.

Valóban ideje is lenne már egyszer e tekintetben valamit tenni, és nem maradni meg csupán a jó akaratnál. Mert nem egy helyen találtnak oly árkok és posványok, a honnan még soha emberi kéz a megállani szokott vizeket ki nem bocsátá, hanem ott maradtak azok mindaddig, míg csak valami rendkívül hosszas ideig tartott szárazság azokat fel nem emészté.

Hogy tűrhető jobb utaink legyenek, csak ugy fogjuk elérni, ha az okvetlen szükséges vízlevezető csatornák mellett gondoskodunk egy szerszmind kemény talajról is; mert csupán az

utak közepét egy kissé feldomborítani, s mellé árkot húzni még nem lehet elég, miután ugy szlván ily módon csak sarat hánytunk sírra. Hanem intézkedni kell oly módokról, hogy kemény talajnak való köveket szállítsunk, és abból állítsunk szilárd utakat. Már a szomszéd községben H.-M.-Vásárhelyen e tekintetben van példa előttünk; ott a község egy jó darab szilárd utnak felépítését nem csupán papiron vette tervbe, hanem valóságilag az utépítés folyamatban is van. Igaz ugyan, hogy ez költségbe kerül, de azt hiszem, miszerint az ilyen kiadás annyira szükséges és nélkülözhetlen, hogy ha a jó utak mindjárt közvetlen jövedelem forrásul nem szolgálnak is, de más tekintetben a községnek emelkedésére s haladására nem jelentéktelen befolyással bírnak.

Orvosi hivatalos jelentés.

Szentésben 1872-ik évi október hónapban észlelt lebeszleti és közegészségi viszonyokról:

I. Lebeszleti észleletek.

Október hónapban az időviszonyok kedvezőbbre változtak, s kivált e hó 22-ig igen szép őszi napok váltották fel az esős-nedves nyári

TÁRCA.

LOANGO.

Elbeszélés.

Hoffmann Ferenc után németből fordította K. E.

VI. FEJEZET

A négerrek bosszua.

A megkínizott négernek szikrázó tekintete, düh és rekedtség miatt mélyen dörgő hangja, kinyujtott, és csillámló kardot rázó karjai, egész óriási, vad, viaskodásra termett alakja ugy tintelt fel a kapitánynak, mint bosszu anygal, kinek kezében a megtorlás villámai vannak. Elspádt és remegett.

„Menj!” kiálta ő, „veled nem vivok!”

Ekkor már Loangó reá rohant, és csak nagy fáradsággal bírta a kapitány feltartani az iszonyu csapást, a mely felülről lezúdulva, fejét kétféle hasitani fenyegeté. Kardjával fogta fel a csapást és gyorsan fellátalt lélekjelenléttel s teljes erővel viszonzotta azt. Villámokként szikráztak az éles kardok a levegőben és csörgöttek egymást érintve. Mindkét vírónak egyenlő ereje volt, mindkettő keserű gyűlölettel utálta egymást, s mindketten egyforma elszántasággal viaskodtak. Nagyobb ügyességet mutatott azonban a kapitány, s nem mulasztotta el, magát ellensége irányában vitének mutatni. Egy ügyesen irányzott csapás szétzúzta Loangó kardját. Szét pattant az, mint az üveg, s majdnem minden védelem nélkül állott a néger veszélyes ellensége előtt.

A legbensőbb öröm jelei mutatkoztak a kapitánynak sűrű szemöldöci alatt, s leereszt a szikrázó fegy-

kardját, hogy ellentelének zavarán és halálfélelmén mulasson.

„Meg kell halnod kutya!” kiálta gonyos nevetéssel; „Nem én, de te fogod e viaskodást életed árán megfizetni; halj meg!”

Villámcsésséggel vágott kardjával, és Loangó, oldalvást ugorván, földre esett. A csapás mellette zuhogott el, s mielőtt azt a kapitány ismételte volna, mellé rohant, átölelte derékot, s levágta magával egyutt a padozatra.

Mint két elválaszthatatlanul egymásra tekerözött kigyó taszigálták egymást a vívók ide-oda, egymás torkát keresték, hogy a rendes lélegzést egymásnál megállítsák, erősen körül öleltek a szájuk vértét tájékozott. A viadalnál oly félelmes közelségben a kapitány fegyvere használhatatlan volt. Eldobta magától, és a széles kés után nyult, mely oldalán hüvelyben volt. Mielőtt azonban ezt elérte volna, hirtelen kiszabadítá magát Loangó ellensége karjai közül, magosan emelvé szétört kardját a levegőben, melyet még mindig jobb kezében tartott s a kapitánynak nyakába vágta. A szétört kardnak két hüvelyknyi vége átszurta a felérnek torkát s pattaként csorgott a sötét piros vér a visszahuzott acélról. A kapitány hűgött, görcsösen vonaglott kezei, néhány gyűlöletszóró tekintetet vetve a négerre, hosszan kinyujtott és várta közel halálát.

„Halj meg éhletlenül!” kiálta Loangó, lábát eljéjtett ellenének vonagló testére tévé, a halálos gyűlöletnek egész kifejezésével éledeggett bosszuvágygyal ismétlé: „halj meg! a halálbüntetés soh' sem ért egy kegyetlen, embertelen szörnyet nagyobb igazsággal, mint téged, tohát halj meg!”

Még egyszer tasztá fegyverének tört maradványát a sobesült testébe, s eldobá magától, a mint látá, hogy ellensége az élettelt már valóban végezett. Kihúzta kését hüvelyéből, s levágta fejét. A véres fejet magosan tartva kezében, a még vivó kevés matröz feld köze-

ledett, s kiálta nekik, hogy fegyvereiket eldobván, magukat adják meg. A matrözök, kimerülve a dühös viadalomban, s talán a megadásban enyhébb sorsot remélve, mint az elkerülhetlen halálban, fegyvereiket lerakták s átengedék magukat foglyokul. A legközelebbi pillanatban már lemszároltattak. Loangó parancsszavát, mely szerint a fegyverteleneket megkímélik, vagy nem is hallották földieit, vagy pedig nem is akartak engedelmessédni, vérszomjuk fel volt izgatva, s nem oltathott el addig, míg az utolsó ellenség megsemmisítve; élvé vagy halva lábaiknál nem fektét.

A harc pihent, mert nem volt kívül esztáni. Kidühöngve, eloszolva volt a négerrek harcvergya. Csenedlen uszkáltak a feketék és fehérek hullái a víz színén, sötét verecsé festve azt vérűkkel. Egymásos utódték néha, becsatt szemekkel, vérhagyott arccal és szédült vonásokkal. Loangó elborzadt ez iszonyu látványra.

Kiáltása összegyűjté a haláltól megkímélt földieit, s így szólítá meg őket:

„Barátim! monda ő, a szabadságot elnyertük, de életünk még nincs megmentve. Dolgozzunk kell a iparkodnunk, hogy azt megtartsuk. Ki kell szivattyuzni a vizet innét, s a repedést, melyet a hajó kapott, elzárni. Hajítsatok ki a halottakat innen, és szivattyuzatok, míg léleket van kibeteken. Én leszek az első, a ki dologhoz látok, hanem segítetek.”

Szavai példaadás elég volt arra, hogy meggyőzze a négereket a folyton növekvő víz veszélyessége s parancsának fontossága felől. S noha a csata nem tovább mint egy negyed óráig tartott, a víz már fél lábál magasabbra hágott, s félni lehetett, ha egyesült erővel azonnal nem segítének.

(Folyt. köv.)

hónapokat, midőn a hó vége felé az esőzés ismét beállott.

Az egész hó lefolyása alatt tiszta, derült nap 12-szer fordult elő; derült, szeles 5-ször, — változó és borult 4-szer, eső 10 napon észleltetett. Menydörgés 2-szer, kőd szintén egy pár kora reggel fordult elő. Uralkodó szélirány délnyugati volt.

A hőmérő legmagasabban állott 12-én — 16 R° mellett, legalantabb 30-án, midőn — 9 R°-ot jelzett; közép hőfok X 14 R°.

II. Közegészségi állapot.

Városi lakosságunk közegészségi állapota a kedvezőbbre fordult időviszonyokkal megegyezően október hónapban fokozatosan javult, s a beteg létszám fogyott. Tetemesen csökkent pedig a váltóláz, melynek százaléka észlelteim folytán 68%-ról 50%-ra esett le, melyből a legnagyobb rész ismét a visszaesési alakokra jut. A váltóláz csökkenése mellett annak utóbjaként annál gyakrabban voltak észlelhetők lép és májdagatok, nem különben vízi betegség.

A többi betegségeket, illetőleg a gyomor és bélhurutos bántalmait az őszi időszakban szokatlanul nagyobb számban fordultak elő, nem ritkán hasmenéssel párosulva, mely azonban a leggyorsabb gyógyászati eszközök hamar engedett. A légző szervek hurutos-lobos bántalmait szintén gyakrabban voltak észlelés tárgyai, mint a megelőző szeptember hónapban.

III. Halálozás.

Haláleset okt. hónapban 82 fordult elő, tehát 20-al kevesebb, mint szept. hónapban. Korra nézve meghalt 42 gyermek; a többi a különböző életkorokra csekély különbséggel oszlott meg. A halálozás okára nézve: idült bajokban meghaltak 23-án, gőrosős bántalmakban 1, lobos bántalmakban 7 stb. Erőszakos halállal kimutak 3-an, ezek közül egy öngyilkos volt, ki hasát felhasította; kettő véletlen szerencsétlenségéből halt el, és pedig az egyiket szemálmom ütötte agyon, a másik vízbe fult.

IV. Állategészségi viszonyok.

Ugrai Antal városi állatorvos ur hivatalos jelentése szerint a határbeli összes hasznos házi állatok között semmiféle ragályos járványbetegség nem uralkodik.

V. Orvosi hivatalos eljárások.

1. Az erőszakos halállal kimutak esetében a hulla vizsgálat mindannyiszor teljesítették.
2. Orvosi bizonyítvány kiadatott 10 egyénnek.
3. Orvosi látélet kiadatott 7 egyénnek.
4. Orvosi vizsgálat teljesített a városi árvaszék kívánatára 1-szer.
5. Orvosi díjtalan gyógykezelést 9 városi szegény beteg.

Kelt Szenteseu november 2-án 1872.

Dr. Balassa Péter m. k. városi főorvos.

Felhívás.

A cholera járvány ellen a városi tanács és egészségügyi bizottmány által hozott óvrendszabályok végrehajtása szempontjából értesítik a városi közönség, miszerint az árnyékszék, pece gödrök és trágyadombok megfertőztetéséhez megkívántató vas gálic az egészségügyi bizottmány által megrendeltetett és fontunkint 8 krajcárjával Vutsák János kereskedésében kapható, a teljesen vagyontalanok részére pedig Balog Dániel tanácsnok utárványa folytán a városi cseledházban a káplár által létszen kiszolgáltatandó.

Szenteseu 1872. nov. 6-án.

Balog Dániel, tanácsnok.

Utastítás a lakossághoz!

a járványos cholera tárgyában.

Mintán a keleti cholera országunk határa melletti Oróshon- és Gácsországban hónapok óta uralkodik, sőt a legutóbbi időben országunkban is, u. m. az ikerfővárosban, jelesül Budán, nem különben Marmaros megyében jelentékeny kiterjedésben lépett fel, szórványosan pedig több helyütt észleltetik, jöelleit városunkban még eddig semmi nyoma sem mutatkozik, még is a fenyegető veszély elkerülése s városi lakosságunk közegészségének lehető megóvása tekintetéből a lakosságra a következő óvrendszabályok szigorú megtartására kérétek és figyelmeztetik:

1. Főgond fordítassék a tisztaság fenntartására ruházatban, testben, háztartásban.
2. Mindennemű büzhődt és rothadó levegőt fertőzött anyagok, mint ürülékek, elhullott állatok és állati hulladékok, melyek a járványos cholera terjedését leginkább elősegítik azonnal eltakarításának, vagy eláztatásának.
3. Az ürülékek, mint árnyékszék, pecegödrök és trágyadombok a reggeli időben fertőzöttenesséknél vasgálic oldattal, a mi akként lesz teljesítendő, hogy az árnyékszékbe naponta minden személy után egy és fél lit vasgálic egy meszely vízben feloldva öntessék gyermekekre 15 évig fél annyi mennyiség számított. Trágya domókra pedig nagyságukhoz képest 1—2 fut. vasgálic 20—25 itce vízben felolva naponta locsoltassék szét.
4. A lakosok naponta 2—3-szor szelöltessének ki.
5. Óvakodjék a lakosság mindennemű megfűlésektől, tehát testtől, különösen a has melegen tartassék.
6. Mihelyt hasmenésbe esnek, azt el ne hanyagolják s gyógyulást ne halogassák, hanem azonnal orvoshoz folyamodjanak s az ahoz nem értő kuruzsloktól különösen őrizkedjenek.

Szenteseu 1872. nov. 7-én.

Remess János, h. rkapitány.

A trágyázás fontossága.

K. K.-tól.

(Vége)

Ha valamely gazda kétféle talajjal rendelkezik pl. kötött agyag és homokos talajjal — ezek trágyázásánál nem volna helyes eljárás egyenlőképp járni el, mert az agyag a homok talajnak épen ellentéte; phisikai tulajdonaikban egymástól eltérők annyira, hogy trágyázásuknál más elvből indulhatunk ki.

A kötött agyagtalaj igen finom szemekéből van alkotva, annál fogva tetemes vízfelvévő tulajdonsággal bír; a vizet ha magába vette azt, sok ideig képes magában visszatartani, mert rozsz melegvezető lévén, az elpárolgás csak igen lassan történhetik; ennél fogva az agyagtalaj hideg, vagyis tevéketlen. A bejutott szerves testeket (a trágyát) hideg és nedves természeténél fogva igen nehezen engedí felbomlani, (mert csak a magas fokú meleggel gyorsítottatik a bomlás) továbbá az agyag a tápanyagokat vegyi erővel köti le; ennél fogva nem kell sűrűn trágyázni az agyagtalajt, hanem ritkán — de annál nagyobb mennyiségben. A lótrágyát legbiztosabb sikerrel alkalmazhatjuk az agyagtalajon, mert tetemes mennyiségű szilárd anyagot tartalmazván, a lényeg tartalma anyagok hamar felbomlanak benne, így a talajnak bizonyos melegt közleszönöznek. Tudhatja bárki is, hogy a meleg agyagnál is lótrágyát kell alkalmazni, hogy a gyenge növények a hidegét megővassanak. Tehát a lóürülék használata által némileg ellen-súlyozzuk a talaj hideg természetét, azonfölül a melegség által az elmulást segítettük elé.

Az agyaggal épen ellenkező természetű a homok-talaj. Gyenge víztartó képességgel bír, jó hővezető lévén a nedvességet hamar elpárologtatja, a bejutott trágyát igen gyorsan elkorhasztja, miért is meleg vagy tevékeny talajnak nevezetik. Már a homoktalajra nem volna célszerű pusztán lótrágyát használni, annál kevésbé, ha még az éretlen is volna, mert az erős és heves bomlás által a különbeni meleg, hevékény homok talajt még hevékényebbé tesszük. A homoktalajra egyszerre sok trágyát hordani nem helyes, mert a homok lazán függvény össze — a vizet könnyen áttereszti, — mely egyszerűn a felső rétegben összehalmozódott tápanyagokat is lemossa az altalajba. Legelőszertől tehát — ez ismert okoknál fogva — a homok talajt minden évi termés után egy kissé megtrágyáznai.

Röviden összefoglalva előadtam a leglényegesebb dolgokat. A talaj kimerülésre vonatkozó állításokra példákat hoztam fel, melyek úgy hiemen eléggé bebizonyították, hogy mely befolyása van a talajra és a társadalom érdekére a lelkiismeretlen termelésnek.

Látva más államok sorsát, nem ártana, ha a magyar gazda is megdöbbenne s mélyebben tekintene önmagába; összehasonlítani eljárását az elmondott komoly igazsággal.

Ugy hiszem, hogy a gondolkodó s önzetlen ember nem is lesz figyelmetlen, nem eresztí el füle mellett az igazat hirdető szavakat, hanem belátva annak fontosságát, s nagy horderejét az állami életre, igyekedni fog tartozását leróni talajának azon jótéteményekért, melyekkel öt évenként elhalmozza. Be fogja látni, hogy mily vétek az, ha néhány évszázad alatt az önző emberek érdekeiért az utódok életfeltételei elrölatatlan. Nem kell versenyezni az önző amerikaiakkal, kik mindenben csak saját érdekeik és hasznukért küzdenek, nem törődve azzal, hogy a talajban összehalmozott alkatrészekre ők se gondolhatnak jogosabban — mint majd az őket követendő utódok.

A magyar ember gondolkozásának meg is kell változni, mert ha hosszú ideig ezen egyformaságban működik, ha ilyen lelkismerettel gondolkodik talajára, úgy e híres Kánaán se kerülheti ki a végkimerülés sorsát, s valjón akadna-e akkor költő, ki az „arany kalással ékes róusásigot” megénekelje.

Helyi hírek.

— A t. közönség figyelmébe ajánljuk Molec Nándor úr útlelet megnyitására vonatkozó hirdetését.

— A szentesi takarékpénztár üzlet kimutatása 1872-ik év október havában. Tartozik Mult havi pénzmaradvány 21,243 frt 63 kr. Betétekből 10,329 frt. 21 kr. VI. más intézetekből 73,750 frt. Betét kamat térítésből 2 frt. 52 kr. Előlegelési kamatból 286 frt. 60 kr. Leszámitolási kamatból 4,017 frt. 10 kr. Előlegelési vissza fizetésekből 525 frt. Leszámitolási vissza fizetésekből 35,025 frt. 09 kr. Könyvdíjakból 22 frt. 25 kr. Készlet díjakból 863 frt. 86 kr. Örségi díjakból 1 frt. 44 kr. Részvény átiratási díjakból 36 frt. Váltó igaztási díjakból 37 frt. 10 kr. Pénzváltási nyereségből 2 frt. 33 kr. Összesen 146,142 frt. 13 kr. Követel: Előlegelésre (szálogok) 2,937 frt. Leszámitolásra (váltókra) 14,220 frt. 77 kr. Betétek visszafizetéseire 21,637 frt. 82 kr. Betétek után járó kamatokra 402 frt. 33 kr. Vleszám. más intézeteknek 90,819 frt. 20 kr. Vleszám. kamata más intézeteknek 1968 frt. 76 kr. Tiszti és szolgáló fizetésre 259 frt. 99 kr. Lakbérre 125 frt. Folyó költségekre 41 frt. 37 kr. Tartozási egyenleg 13,729 frt. 89 kr. Összesen 146,142 frt. 13 kr. Szenteseu 1872. október hó 31-én.

Hönigh János könyvvivő.
— A szentesi gazdasági, kereskedelmi és bizottmányi hitelintézet pénzforgalmi kimutatása 1872. október hóra. Bevételek: Egyenleg áthozat szeptember hóból 18380 frt. 20 kr. Váltókból 38900 frt. 30 kr. Kamatokból 748 frt. 28 kr. Irataiból 6 frt. 20 kr. Betétekből 4118 frt. 48 kr. Fel-

szerelei számlából 188 frt. Buza előlegekből 1550 ft. Előleg jutalékból 227 frt. Buzából 35 frt. Bizományokból 10397 frt. 70 kr. Folyó számlákban 55236 frt. 64 kr. Alaptökekből 1070 frt. Részvényátraból 4 frt. Magtárdíjból 19 frt. 9 kr. Összesen 126899 frt. 90 kr. Kiadások Váltókról 28344 frt. Kamatért 33 kr. Betétekből 7210 frt. 24 kr. Felzerelési számlába 125 frt. Buzáért 38416 frt. 42 kr. Folyó számlákba 33248 frt. 27 kr. Repece számlába 3 frt. 50 kr. Kolesért 1971 frt. 51 kr. Kukoricáért 2405 frt. 50 kr. Árpáért 2140 frt. 50 kr. Üzleti költségekből 1613 frt. 99 kr. Előlegekben 504 frt. 95 kr. Összesen 115984 frt. 21 kr. Pénz maradvány október 31-én 10915 frt. 69 kr. Összes havi forgalom 374976 frt. 69 kr. Szentes 1872 okt. 31-én. A szentesi gazdasági kereskedelmi és bizományi hitelintézet könyvvivősege.

Különfélék.

— Egy új szent Mária Kristina, Szicília egykori királyi nőjének canonicusátalca, mint a „Vol sfreund”-ja legközvetlenebb befog következik. A királyi életből az említtet nap nyomán kiemeljük a következő részeket, melyek legnagyobb részát a szenté avatási ügyfolyámból vették. Mária Kristina I. Viktor Emanuel, Szardínia királyának lánya volt. Születése azon időre esik, midőn Napoleon az ország legnagyobb részét elfoglalta. Róma s Turin a franciák kezében volt és a Quirinálban nagyiszert előkészületek történtek Napoleon fiának, a római királynak, befogadására. De Cagliari, hová az elázott királyi család menekült, egész Szardíniával együtt királyához hű maradt. Itt született 1812. november 14-én Mária Kristina. Viktor Emanuel legfiatalabb lánya. Születése napján megkereszteltették. Később elnyitva a cesecsemőt a „di Buonaria”-sanctuariumába, mely a szűz tisztelőre állított fel, s felajánlta annak leányát. Midőn Kristina felnőtt, s a fogadalmat megtudta, megörült neki s magát ettől fogva mindig sz. Mária leányának tekintette. Már gyermekéveiben látszott rajta az áhitat és vallásos buzgóság. — Mint szenté avatásának jegyzőkönyveiből kitűnik, éjjenként, ha álmából felébredt, a mellette örökös leányt felkelté, kívül órákig imádkozott. 1825-ben Mária Kristina anyjával és testvérelével Rómába ment, hol hosszas ájtatoskodás után teljes abszont nyert. Megemlítendő különösen, hogy a bárom bizony meztől járta meg a szállásuktól a templomig vezető utat. Atyja halála után Albert Károly által a savoyai ház ifjabb anyját is, testvérei pedig Európában elszárvadván, egy red névze idegen családöfönök, az új királynak kelle magát alárendelnie. Talajdonban apica akart lenni, azonban gyóntatóatyjának tanácsára II. Ferdinánddal mindkét Szicília királyával eljegyezte magát, kihez később hozzá is ment. Mint királyi korán kelt, s míg haját rendezték, a szegények folyamodványait olvasgatta, harisnyákat kötött és ruhát varrt szegény-gyermeknek számára. Gyakran hímzett értékes tárgyakat is, melyeket eladott és árát a szegények között kiosztotta. Évenként körülbelül 30 ezer aranyat osztogattott ki alamizsnaképen. A szerencsétleneknek valódi vélangyala volt. Halálát előre érezte. 1835. december vége felé egyik testvérelének megírta, hogy Nápolyba megy hol lebetegedését akarja bevárni, mely hiletölög halállal fog végződni. E levélben egyetmást elősorolt hagyományai közül is. És csakugyan, Nápolyban egy fut szűlvén, ki később II. Ferencz név alatt Nápoly királyá lón, erre csakhamar meghalt. Elnemtetett a Santa Klára templomban, hol a királyi család tagjai nyugszanak.

— Cholera ellen. Egy volt ezredorvos dr. Waring, ki az 1866-iki cholera idején Bécsben a cholera kórházban volt alkalmazva, a „cholera ellen a Gawe-g-félé gyógyszer ajánlja. E gyógyszer szerinte oly hatásos, hogy 1866-ban 54 cholera beteg közül, kik azt használták, csak 3 halt meg. E gyógyszer kapható „Apotheke zur Landschaft. Baden (Bécs mellett).”

— Szökés a börtönből. Október 31-ről november 1-jére való éjjel a budai kir. törvényszék fogházából 3 vizsgálat alatt álló fegyver: Pujts János, Werner József és Breilich József megszökött. A szökvények különös merészséget fejtettek ki tetük végrehajtása körül. Börtönből falának áttörése után egy kis moskonyhúba jutottak, ennek alakján át pedig egy udvarba, melyben a városi kapitányság irodái vannak. Az udvarról felmentek az első emeletre, itt betörték három ajtót és ily módon bejutottak a főkapitány hivatalszobájába. Itt megállapodtak; feltörték minden szekrényt, összevissza hánytak mindent és végre mindennemű holmival megterhelten összekötött lepedők segítségével az utcára leereskedve megköszönték. A névadás szökvényeknek azonban még egy kalandon

azonban kellett átessenek. A Ferenc-József-kapunál egy az örhélyről visszatért városi hajdaval találkoznak, ki annyival gyausabbnak találta a három együt, mint-hogy mindháromnál batyu volt. A hajdu kérdésre kilétek iránt azt válaszolták, hogy Pestre mennek munkába; e közben a szökvények kettoje ellillant, a harmadikat azonban letartóztatta a hajdu és a város háza felé kiérte. A letartóztatott előbb egy, aztán öt forinttal kínálta meg a hajdu, hogy becsússa szabadon, de mikor vesztegetési ajánlatát nem fogták, a kapitányi hivatalból szintén ellopott pesétkotkot vonta elő zsebéből és azzal oly erős csapást mért a hajdu fejére, hogy szegénynek majd az állkapcsát törte kettő; azután felhasználva a hajdu kábultságát szintén megfogt. Megemlítendő, hogy a főkapitányi hivatalban, hol mindent feltörték, épen azon föld került el figyelmüket, melyben betéti pénzek, ékszerék és egyéb becses tárgyak őrizettek.

— Szerencsés véletlen. A „két törököz”-címzett harmadrendű vendéglőbe tegnap egy nőgrádmegyét gazdasítat szállott be. Ma reggel, midőn a vendég még szunyadt, egy ismeretlen egyéniség köszöntött be, ki magát a vendéglő háziasszonyának adta ki, és e címen a ruhákat tisztítást végett kivitte, de elmaradt örökre, mivel nem a háziasszony, hanem egy vakmerő tolvaj volt. A megkárosított falusi ember már belenyugodott vesztésébe, s a vendéglős tanácsára a herninátörő ment, hogy ott az ellopott ruha helyett újat olcsón vásároljon. Egy boltban már alkudozni kezdett, midőn egy ismeretlen lép be, karfáj a karot holmikkal, s azokat áruba akarja becsúszítani. A lápos természetesen mindjárt megiererte a tolvajt s holmiját visszavette. A tettesben a rendőrség a már többször fenyített Fröhlich Frigyes ismert.

Gazdasági és kereskedelmi értesítés.

Szentes, nov. 8. 1872.

A héten mutatkoztak az első komolyabb ősi napok, majd derült, ködös és esőre hajló olykor reggelenkint dér is mutatkozott, mely a kertészkedő közönséget mintegy szorgalmazva inti, hogy a szőlő és minden kerti munkával sietni kell, mert könnyen megeshetik, hogy egy szél fordulás, és minden munka egybekövetkehető fagy előlaltával tökéletesen megszűnend.

A gazdaságokba az ősi szántás-vetés jóformán bevégzetett, s az elvetett magnak a gazda legnagyobb öröme nagyobb részint ki kelve zöldellenek. Repece vetésének növeése a heti derék következtében egészen megállott, s az eddig tartó kedvező idő mellett dusan megerősöde.

Gabnázleti tudósításunk nem kelthet semmi érdeket a termelő közönségben, mert heti vásáraink igen lanyhák. A esítőrtöki heti vásáron vettek ugyan kereskedőink egy keveset, hanem mint tapasztaltuk csak a nehéz minőségű vétett, míg a könnyebb olcsó ár mellett sem talált vevőre.

Buza 85 fns. köble 11 frt. 80 kr. 84 fns 11 frt. 50 kr. 83 fns 11 frt. 82 fns. 10 frt. 40 kr. 81 fns. 9 frt. 80 kr. 80 fns 9 frt. 40 kr. Árpá helyi szökségletre vétett köble 4 frt. 40 kr. 4 frt. 80 kron. Új kukorica köble 4 frt. 70 kr. 5 frt. 75 kr. Zab 3 frt. 70 kr. Csöves kukorica vékája 70—75 kr. Mint-hogy hatóság újabb intézkedés folytán a zöldséges és aprójszágos piac is kirendeltetett oda, hol a gabna vásárt tartani szokás, némi tájékozással fogunk időre közlét tenni ezen piaci cikkekről is. — Káposzta még mindég nagy mennyiségben hoztak piacunkra, meynek szára 2 frtől 5 frt. 40 kr. Krumpi s sákja 1 frt. 20 kr. 1 frt. 80 kr. Zöldség esomója, melyben 5—10 szál van 2—5 kr. Apró jószág. Káppan párja 1 frt. 20 kr. fiatalabb aprójszág párja 70—90 kr. sovány lud párja 4 frt. 50 kr. 5 frt. Mészárszékben mért hus fontja Marhalus 24 kr. Juh hus 18—20 kr. Disznó hus 26—29 kr. Szalonna 48 kr. Zsír itoéje 56 kr. lusztró 90 kr.

Ne mosolyogjanak tisztelt olvasók, midőn ily részletes piaci jegyzést olvasnak a „Szentesi Lap”-ban, mert mi úgy hisszük, hogy városunk

közzgazdasági és kereskedelmi szempontjából ez mind igen szükséges a megfigyelésre.

Ohajtható lett volna, hogy városi hatóságunk a rév, és vám haszonbérletnek szinte kötelességé tette volna időről időre jelenteni az arra történő forgalmat, mert ha kereskedelmi forgalmunkról olykor kimutatást szeretnénk nyerni, csak úgy találomra tesszük, melyet ha alkalmazni kellene, ugyan csak megcsahat azt, ki az ilyen kimutatásra építendő kiadásait vagy bevételét.

Vasuti menetrend.

Nagy-Várad felől Eszék felé.

Nagyvárad (vendéglő) indul 5 ó. 5 p. d. u., 7 ó. 55 p. regg. Less indul 5 ó. 34 p. d. u., 8 ó. 33 p. regg. Cséfalva indul 5 ó. 54 p. d. u., 9 ó. 6 p. d. e. Szalonta indul 6 ó. 23. este, 10 ó. 18 p. d. e. Sarkad indul 7 ó. 4 p. este, 11 ó. 27 p. d. e. Gyula indul 7 ó. 34 p. este, 12 ó. 38 p. d. u. Csaba érkezik 8 ó. 1 p. este, 1 ó. 13 p. d. u. indul 8 ó. 41 p. este, 4 ó. 10 p. regg. Gerendás indul 8 ó. 58 p. este, 4 ó. 10 p. regg. Csorvás indul 9 ó. 16 p. este, 5 ó. 12 p. regg. Orosháza indul 9 ó. 45 p. este, 6 ó. 25 p. regg. Sámson indul 9 ó. 5 p. éjjel, 6 ó. 63 p. regg. H. M. Vásárhely indul 10 ó. 44 p. éjjel, 8 ó. 16 p. regg. Algyó indul 11 ó. 12 p. éjjel, 8 ó. 55 p. regg. Szeged (vendéglő) érkezik 11 ó. 29 p. éjjel, 9 ó. 16 p. d. e., indul 3 ó. 24. regg., 2 ó. 10 p. d. u. Horgos indul 4 ó. 1 p. regg., 2 ó. 58 p. d. u. Palica indul 4 ó. 34 p. regg., 3 ó. 37 p. d. u. Szabadka indul 5 ó. 1 p. regg., 4 ó. 36 p. d. u. Bajmók indul 5 ó. 59 p. regg., 5 ó. 51 p. d. u. Militics indul 6 ó. 45 p. regg., 6 ó. 45 p. este. Zombor indul 7 ó. 14 p. regg., 7 ó. 29 p. este. Páprivetiza sz. Irván indul 7 ó. 48 p. regg., 8 ó. 6 p. este. Szonta indul 8 ó. 8 p. regg., 8 ó. 28 p. este. Gombos-Borogyeva (vendéglő) érkezik 8 ó. 24 p. regg., 8 ó. 46 p. este. Erdőd indul 9 ó. 40 p. d. e., 10 ó. éjjel. Dálja indul 9 ó. 58 p. d. e., 10 ó. 20 p. éjjel. Szarvas indul 10 ó. 21 p. d. e., 10 ó. 46 p. éjjel. Eszék (vendéglő) érkezik 10 ó. 46 p. d. u., 11 ó. 14 p. éjjel.

A városi hírszélési könyvből 1872. november 8.

Hj. Párdi Istvánnak a vásárszélbe 596. számú háza eladó, ugyan annak a Vadabos 5 hold földje vetéssel együtt 2 évre haszonbérbe kiadó. Mezey Mór rom. kath. kántornak a gógnányi rakodó kertiben egy boglya hereszénája van eladó. Tálas Imrénének 47. számú háza eladó. Özv. Kutas Mihálynak 198. számú házával 3 öl tüzifája eladó. Szilágyi Jánosnak 80 hold földje ősi letelezésre és kasnak való subája eladó, 432. sz. a Tóth Mihály egy pej paripa b. c. D C bélyegű lórol szálló passust elvesztett, a ki megtalálta, vigye a kapitányi hivatalba. Hj. Pósta Jánosnak téglaház melletti 1-ső oszt. házföldjét vetéssel együtt eladó, 687. sz. a Bálint Albert 324. számú házával tiszta gyökénye van eladó. Lakatos Imrénének egy pej kanca lova kissé a hátuljára kesej és csillagos homloku, az új városi majortól, kedre viradóra elvesztett, a nyomba utasító jelentse magát a kapitányi hivatalnál. Dinnyés Antalnak donái tanyáján 2 boglya buza 1 bogya árpaszalmája, és 1 kazal pelyvája eladó, 716 sz. a Pápai Jánosnak sz. lászóló tanyáján 1 boglya buza 1 boglya árpaszalmája, és egy kup kukorica szára eladó, értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal. Komendát György örökösök berekható dűllőben levő 1-ső oszt. házföldj. vetéssel együtt és hékédi 2 hold szőlőjök eladó, alkut lehet tonni Varga Ádámmal a knacsoronon. Gólya Andrásnak 784. számú házával egy boglya szára és tetőjének való 200 kéve gazza eladó. Sarkadi-Nagy Ferencnek ceseri tanyáján 1 boglya buza szalmája és nagy mennyiségben kukorica szára van eladó, 1438. h. sz. Kristó-Nagy Pál értesíti az aiso tehát csorda járást bérlő gazdákat és megbízott egyéneket, a legelő kiadásai iránti értekezletre legyeknek nála szivesek, minél nagyobb számmal megjelenjen f. hó 11-én azaz létfőn dleletűli 10 órára saját házával. Keresztes-Nagy Jánosné 91. számú háza eladó. Kátai Pál Andrásnak derekgyéhi föld oldalon az Erdődi Antal szalmája melletti 6 hold földje eladó, 2137. Váci-Nagy János 783. számú házával 1 boglya buza szalma, pelyva, és tőrleke eladó. Lakos Sándornak 36. számú házával ma, azaz vasárnap délután 2 órákor, több ajtók, ajtófelek, ablakok és ablakfelek szabad kézből el fognak adatni. Török Sámuel-

nek szalotai 10 hold földje 3 évre haszonbérbe adandó, 758. Váradi Györgynek 9 részletföldje eladó, 1977. Hosszorményi Mihály 524. számú háza eladó. Ifj. Kövér Sándornak szat. lászlói 8¹/₂ hold földje eladó, 1154. Szander Imrécnek 2 lova eltévedett, az egyik sötét, a másik világos pej — a nyomba utasító jelentkezzék a kapitányi hivatalnál. Bazsó Istvánnak a Fertőn 50 hold földje eladó, 1003. Cirják Jánosnak Kistőkén 2-od

oszt földje haszonbérbe adandó (honvédsor). Sarkadi Nagy Ferencnek egy pej kesely b. cz. B. G. bélyegnélről szálló passusa eveszett, a ki megtalálta vigye a kapitánysághoz. Balog István 2527. számú háza eladó. Borsos Péternek fertői 1-^o oszt. házi földje, a benne levő fele vettéssel együtt kedvező feltételek mellett eladó, értekezni lehet 623. sz. a. Özv. Solti Andrásnak hékédi szülője eladó, 590. sz. a. Puskás-Varga Sán-

dornának bogarasi 3 hold szülője eladó, 1444. Dóci Zsigmondnak udvarteréből 200 négyzetöl méter terület eladó, 137., ugyanannak 2 részlet földje buzavetés alá felebe kiadandó. Hékkédi csűrhejárásról a kuttól egy vályut ellopták, a nyomba utasító neve titokba tartás mellett 10 frt. jutalmat nyer, jelentse magát a kapitányi hivatalnál.

H I R D E T É S E K.

HIRDETÉS.

Alólirott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy folyó hó 1-sőjétől kezdve tekintetes özvegy **Hadzsi Györgyné** asszony-ság házában a magy. kir. lotteria tő-szomszédságában egy jól és du-san berendezett

R Ó F Ö S Ü Z L E T E T

nyitottam. és főtörekvésem leend, ugy a kelmék jóságával, valamint azoknak jutányos áraival, tisztelt vevőim igényeit kielégíteni. Számos látogatásért esedezve maradok

Szentés, 1872. november havában.

kész szolgálja

MOLETZ NÁNDOR.

Nálunk mindennemű állampapírok, elsőbb-ségi kötvények, sorsok, vasuti-, banki- iparrészvények megvételnek, eladának és kiscserélnek. Szelvények beváltatnak. **A cs. k. tőzsdei (börze) megbízások** kész fizetés vagy 10% előleg mellett teljesítenek. **Mindennemű sorsok** havtó frtől felfelé részletfizetés mellett eladotnak.

ROTHSCHILD & COMP.
B E C S

Operring 21. sz.

20-ad részvényes, minden húszra érvényes, minden további pótfizetés nélkül
1839-iki cs. kir. oszt. állami sorsok 6 frt.
1860-iki cs. kir. oszt. állami sorsok 8 frt.
1870-iki magyar jutalom sorsok . . . 7 frt.
1870-iki török vasuti sorsok (36 hu-zára érvényes) 4 frt.

Figyelmeztetés.

Alólirott tisztelettel tudatja a nagy-érdemű közönséget, hogy ezenal állandóan hon marad és a **szobafestést** ujonnan meg-kezdli a legújabb mintákkal, és reményli, ugy mint emekelőtt, ugy a jövőben a nagyérdemű közönséget ki fogja elégíteni, szíves pártfogását kéri

Herzl Vilmos,

fényképész és szobafestő.

EN RIX WILHELMINA

ezennel nyilvánítom, hogy én mint néhai **Dr. Rix A.**-nak özvegye, a valódi és hamisítatlan

eredeti Pompadour pasztának

16 év óta egyedüli és egyetlen készítője vagyok, minthogy a készítésnek titkát egyedül én ismerem. Midőn ezenal hirdetem, miszerint említett Pompadour pasta egyedül lakásomon, **Bécsben**, nagy szereszen utca 14. sz. 1 lépcső, 62. ajtó sz. alatt kapható, — egyszerűmind figyelmeztetek mindenkit a netán másnál történendő vásárlására; mivel én jelenleg sem raktárt, sem főök-tüzletet nem tartok, s minden előbbi raktár-aimat, **előfordult hamisítások okából, felosztattam.** Az én Pompadour pasztám, mely **Csoda-pasz-tának** is nevezetik, hatását soha sem téveszti el. Az eredménye igen megbecsülhetlen arcpasztának, vá-rakozáson felüli, és az arc-kittészeknek, szepőknek, bőrfoltoknak, pattanásoknak stb. gyors és hibázatlan elűzésére egyetlen **garantírozható** eszköz. A biztosíték annyiban biztos, mennyiben nem használás ecset-ében a **pézt visszaküldetik.** Ezen kintű pasztából egy csésze, utasítással együtt **1 ft. 50 kr. Után-vételre küldhető.** Megrendelési levelek Dr. Rix özvegyhez, Rix Wilhelmínához Bécsbe, nagy szereszen utca 14. szám-hoz intézendők. Vevőim iránti udvariaságból, ha különféle kisebb megrendelések tételnek, ezeket ellátom s díjat nem számítok. — **Köszönő levelek nyilvanná nem tételnek.**

Hirdetés.

A szentesi gazdasági, kereskedelmi és bizományi hitelintézet igazgatósága átveszi a tisztelt közönséget, miszerint e folyó év november hó 1-ső napjától a betétek után a kamatlatbat 9%-tőrla emelte fel.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

Burg Lajos urnak

egy nagy domb trágya kihordani való van.

Friss theasütemény

és a legjobb minőségű

JAMAICAI RUHM a thea idényre; továbbá többféle **liqueurök** butelliában aló-lirottaln folyvást kaphatók.

Papp Lajos,
cukrász.

ARKÁNUM

melyet sokféleképen utánoznak. **Valódi minőségben kapható;** szentesiten Weinmann Bernál kereskedésben. L. nagy ládog 1 frt., kis ládog 80 kr. Egyes ládog meg-terülésre is utávvétel mellett gyzsan teljesítotik. Ugyanott kapható citrom-kenőcs, egyedüli szer a fagyhójakok és tyuk-szem ellen, 1 légly 50 kr.

Kivonat

egy naponkút beérkező közönsé-írártól. Legyen Ön szíves és küldjön nekem 6 doboz Arkannom, mert fényesen bizonyította be jószágát.

Tisztelettel:
Bathány Karoline grófné.

Kiadó: **Cherrier János.**

Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.**

Szentesen, nyomtatott Cherrier Jánosnál.